

Akademický rok: 2024/2025

Diplomová práce – posudek oponenta

Jméno a příjmení studenta: **Ruslan Vysokikh**

Název práce: **Dream land**

Slovní hodnocení:

Ruslan Vysokikh vytvořil interaktivní instalaci pracující s archetypálními symboly i materiály. Instalace je reakcí na horror války. Je uměleckou odezvou nejen na válku aktuální, jako válka na Ukrajině, z které student pochází, ale i na válku jako odvěký fenomén neoddělitelně spojený s lidskými sebedestruktivními dějinami.

Vysokikh vytváří teatrální prostor, kde jsou zavěšené zuhelnatělé, znakovitě vyřezané dřevěné meče a vějíř obřích papírových listů s předpokladem, že diváci začnou různě veliké uhly používat ke kresbě a psaní po papírech. Zajímá ho, jaká sdělení, odkaz a jakou formu na sebe struktura uhelného pigmentu na papíře vezme. Instalace má mnoho silných momentů, archetypálnost formy a v obsahu díla odhalený atavismus v současné společnosti. Instalace pracuje vědomě s konotacemi z evropského raného středověku. Před divákem vyvstávají symboly barbarismu, plenění a zkázy, strmý pád kultury, vzdělanosti a životní úrovně Evropanů provázející období stěhování národů a v pádu Čingischánovi armády a Hunů a dalších interních kontinentálních konfliktů ale i přenos/záchrana vědění vzdělanými lidmi balancujícími nad propastí evropského krvavého chaosu primitivními ale účinnými metodami za pomoci ugle, inkoustu, papíru, kůže, knotu svíčky a lněného provázku. Díky těmto nezdolným lidem s důvěrou v budoucnost se antická vzdělanost a kultura úplně nevytratila ale byla částečně uchovaná v raných klášterech, prvních evropských univerzitách a dalších informačních centrech, které jako zázrakem unikly zkáze.

Podobné strategie jako Ruslan Vysokikh v této instalaci používá ve svém literárním díle i ruský konceptuální umělec Vladimir Sorokin, když svévolně kombinuje prvky středověku, béčkové fantazy a dystopické sci-fi za účelem sofistikované kritiky imperialismu, náboženského, ideologického a nacionalistického fanatismu, oligarchie a diktatury, tedy patologických jevů častokrát vedoucích do kataklyzmatu války. Sorokin také nemyslí jen univerzální válku, nespravedlnost a diktaturu ale také konkrétně současnou vykloubenou moc ruské kremelské vládnoucí garnituru.

Jinak působivá instalace ale trochu postrádá onu potřebnou aktuálnost, která třeba u Sorokina nechybí. Není, ale tím nutně méně například přítomnost funkčních dronů, kteří by kreslili uhlem i na místech, kam mečem návštěvník/divák nedosáhnete, nebo jiné symboly současné praxe vedení války. Očekávaným posunem od instalací z 60. let například italské umělecké skupiny Arte Povera, kterou může instalace evokovat, by mohlo být například přiznání plastových PET lahví naplněných vodou použitých jako praktické závaží pro zuhelnatělé meče. Voda v PET lahvích se tak nabízela jako přirozený, ne uměle dodaný komentář k širšímu kontextu každé války o zdroje a zároveň by se dílo posunulo výrazově a vizuálně do současnosti. Ale zasahovalo by i do budoucnosti, protože tento typ v podstatě nesmrtelných plastů po nás zůstane i po pádu naší přetechnizované, na růst zaměřené a tím ekologicky neudržitelné civilizace, jejíž externality se projevují právě aktuální války o zdroje a sféry vlivu na Ukrajině. Protože v této válce při nutné dávce zjednodušení rozhoduje o tom, kdo bude těžit bohaté fosilní zdroje na Donbase, jestli LukOil nebo Shell, které z nich mohou vyrobit plastové láhve na vodu. Vodu o jejíž zdroje a ovládnutí se vedou války od nepaměti a boje o zužující se zdroje vody jsou a stále více budou zdrojem dalších krvavých a vleklých konfliktů.

Z těchto argumentů a také z důvodů slabší textové části obhajoby navrhuji ohodnotit jinak vizuálně přesvědčivou diplomovou práci známkou Velmi dobrá (2).

Závěrečné hodnocení: Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace: Velmi dobrá (2).

Posudek vypracoval(a): MgA. Pavel Karous Ph.D.

Datum: 6. 6. 2025

(Podpis oponenta)

A handwritten signature in black ink, reading "Pavel Karous". The signature is written in a cursive, flowing style.